
Soumrak papírových indexů. Další fakulta UK je ruší

Soumrak papírových indexů. Další fakulta UK je ruší

V pondělí 6. dubna vstoupilo v platnost opatření děkana Lékařské fakulty v Plzni Univerzity Karlovy (LFP UK), které od akademického roku 2020/21 ruší papírové indexy. LFP UK se tak zařadila k dalším fakultám univerzity, pro které se klasické studijní indexy staly nadbytečnými. Před dvanácti lety se výsledky zkoušek a zápočtů začaly na Univerzitě Karlově zadávat do centrálního elektronického systému.

Evidence studijních povinností dnes probíhá tak, že se každý student na začátku semestru přihlásí do Studijního informačního systému (SIS), zvolí si zde předměty, jež plánuje absolvovat, během zkuškového období si zarezervuje termín zkoušky či zápočtu a vyučující sem poté zaneše výsledky. Tištěné indexy se tak dublují se záznamy v SIS a logicky se od jejich užívání ustupuje.

Rozhodnutí, zda je zrušit či zachovat, je v kompetenci vedení jednotlivých fakult. Jako první se jich v roce 2007 rozhodla vzdát Fakulta humanitních studií UK a postupně ji následovalo dalších šest fakult (FAF, FF, PedF, FSV, FTVS, MFF). Čtyři fakulty (PF, PŘF, 3. LF UK, KTF) jich pak využívají jen minimálně.

Plošné vydávání indexů není nutné

Studenti si zde indexy pořizují buď z vlastního rozhodnutí, nebo jsou povinné pouze u doktorandů kvůli potvrzení od školitelů mimo UK, kteří nemají do SIS přístup. „Nicméně i toto se u nás vyřeší a plánujeme indexy zrušit také u doktorského studia,“ vysvětluje proděkan pro studium a výuku David Marx z 3. lékařské fakulty UK, která ukončila plošné vydávání indexů v roce 2013.

„Rozhodnutí předcházela narůstající nespokojenost s těžkopádností užívání papírových indexů. Například koncem semestru musela řada studentů obíhat učitele se žádostí o dopsání zápočtů, při nepřítomnosti učitele pak indexy „čekaly“ na jednom pracovišti a blokoval se tak hladký průběh zapisování na dalších místech. Negativní postoj k papírovým indexům převládl ve studentské anketě i v akademickém senátu. Zájemci si mohou index zakoupit a vést dobrovolně, nicméně je jich minimum – maximálně čtyři až pět ročně,“ shrnuje David Marx.

Podobně postupovala také Přírodovědecká a Právnická fakulta UK. I zde je možnost pořízení indexů dobrovolná, na právech jí využívá pár desítek lidí, na přírodovědě letos pouze čtyři. Při kontrole studia je rozhodný stav výsledků zaznamenaných v SIS.

Stačí nám SIS

„V průběhu let 2006-2018 jsme neustále pracovali na elektronizaci studia a zavádění nejrůznějších funkcionalit SIS. Tištěné indexy jsme přestali vydávat od akademického roku 2017/2018,“ vzpomíná Jitka Vindušková, tehdejší proděkanka pro studium FTVS UK, dnes odborná asistentka na katedře atletiky.

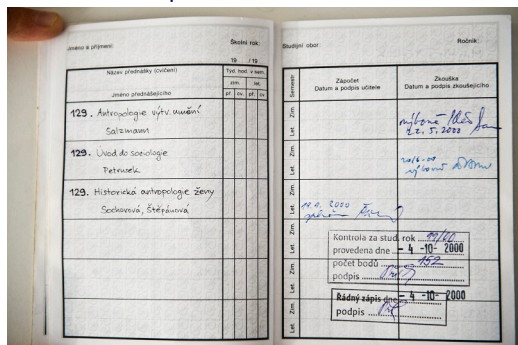
„Začaly být nadbytečné, jakmile byl zápis výsledků studia primárně povinný do SIS. Referenti studijního oddělení kontrolovali plnění studijních povinností podle SIS, studenti si mohli kontrolovat výsledky přes webové rozhraní v SIS a všichni měli studijní průkazku s fotografií, která nahradila index jakožto doklad totožnosti,“ vysvětluje Vindušková s tím, že negativní ohlasy nezaznamenali ani ze strany pedagogů ani studentů. Stejně hladce proběhlo zrušení i na fakultách sociálních věd, humanitních studií, farmaceutické, filozofické, pedagogické a matematicko-fyzikální.

Co si myslí studenti

Lékařská fakulta v Hradci Králové realizovala v roce 2018 na toto téma mezi studenty a vedoucími jednotlivých pracovišť anketu. Zúčastnili se jí všechna pracoviště a dvě třetiny studentů českých programů. Pro zachování tištěných indexů se vyslovilo 61 procent pracovišť a 63 procent studentů. „Asi jediný přínos papírového indexu vidím v kontrole zápisu výsledku zkoušky, protože se již několikrát stalo, že vyučující zadal do SIS jinou známku, než kterou ten samý den zapsal studentovi do indexu. Tato výhoda je však lehce nahraditelná například podpisem dokumentu u konce zkoušky, kterým obě strany – zkoušející i student – její výsledek stvrdí,“ říká Pavel Petraš, prezident Asociace studentů medicíny LF UK v Hradci Králové. Vedení fakulty každopádně výsledek průzkumu akceptovalo a indexy se zde používají dál.

Zásah do výuky

Papírová evidence studia nepřináší jen zbytečnou byrokracii, ale může i negativně ovlivnit průběh semestru, na což upozornila pedagogická komise akademického senátu 2. LF UK. „Nastal problém s tím, že výuka volitelných předmětů nemohla začít dříve než ve třetím týdnu akademického roku kvůli zápisu studentů do ročníku, jenž musí za stávajících podmínek proběhnout osobně na studijním oddělení právě zapsáním předmětů od indexu. V reakci na to podala komise návrh kolegiu děkana na zrušení indexů, jež s ní souhlasilo. Čistě elektronický zápis do dalšího ročníku taktéž usnadní práci studijnímu oddělení,“ říká Ondřej Hubálek, místopředseda akademického senátu 2. LF UK a oficiálního studentského spolku Motolák.

Podle slov proděkana pro studium a akademické kvalifikace Romana Kodeta již vedení fakulty identifikovalo nebezpečí, která by mohla z této změny plynout. „Konkrétně je nutné předejít možnému poškození studenta, jenž nebude mít žádný doklad v případě neuskutečněního nebo chybného zápisu data či výsledku do SIS ze strany pedagoga. Bude nutno dobře popsat práva a povinnosti vyučujících i studentů v procesu zapisování splněných studijních povinností, definovat, kdo je zodpovědný za případné nedostatky, a upravit postup pro řešení eventuálních neshod,“ říká Roman Kodet.

Indexy bez známek

Podobně se téma indexů řeší i na 1. LF UK – nyní se nachází v určité mezifázi, jak tvrdí člen tamního akademického senátu David Novotný, jenž současně zastupuje studenty v kolegiu děkana. „Podle nových předpisů je povinné do indexu zapisovat pouze lékařské záznamy o vstupní preventivní prohlídce a očkování. Tradičně se však používá především jako průkaz totožnosti u zkoušek a pro zapisování výsledků zkoušek a zápočtů. To však již podle nových předpisů není nikde zakotveno, pravidla mluví o „zapsání výsledku na žádost studenta“. Bude asi chvíli trvat, než vykristalizuje nějaká podoba toho, jak se bude index používat konkrétně, jaké procento studentů ho bude poctivě nosit na každou zkoušku a kdo se rozhodne ho nepoužívat vůbec. Zatím jsou vyučující zvyklí na starý systém a diví se, když student chce absolvovat zkoušku bez indexu,“ říká David Novotný.

Zatím s nimi počítáme

Na dvou fakultách Univerzity Karlovy – Evangelické teologické a Husitské teologické jsou indexy stále součástí studentského života, na Lékařské fakultě v Plzni se to změní od nového akademického roku.

„Návrh na zrušení tištěných indexů jsem podávala panu proděkanovi na základě zjištění, že jsme jedna z posledních fakult, která tištěné indexy stále má. Kolegium na svém zasedání návrh podpořilo a podpořili jej i dotazovaní studenti. Akademický senát návrh schválil na svém únorovém zasedání,“ řekla Foru vedoucí studijního oddělení LF UK v Plzni Martina Buriánková.

„V souvislosti se současnou epidemiologickou situací a distančním zkoušením jsme požádali Akademický senát, zda by opatření děkana o zrušení tištěných indexů mohlo vejít v platnost podpisem pana děkana. Akademický senát návrh schválil minulý týden per rollam,“ dodala.

V platnost pak opatření děkana Lékařské fakulty v Plzni vstoupilo v pondělí 6. dubna 2020.

Ať už přežitek, nebo tradice, indexy univerzitní obec nerozdělují. Žádná z fakult, která se rozhodla je zrušit, svého kroku nelituje. Spokojený je ovšem i druhý tábor. Indexy poskytují výhodu dvojí kontroly, pokud by došlo k problémům se zápisy do SIS, a oproti elektronickému systému mají ještě jeden bonus – vyvolávají emoce a u absolventů nostalgické vzpomínky a hrdost. „Kde jinde najdete pohromadě tolik podpisů významných osobností české medicíny?“ shrnuje člen kolegia děkana 1. LF UK Martin Vejražka.